

Nyhetsbrevet «Samfunnsmedisin og Folkehelse» holder deg oppdatert på hva som publiseres av viktige veiledere, rapporter, retningslinjer, brosjyrer, lover og forskrifter innen fagområdet den siste måneden. Har du forslag til saker send oss gjerne en e-post på katrine.rutgerson@fhi.no.

>> [Påmelding nyhetsbrev](#)

RAPPORT - FOLKEHELSEINSTITUTTET (FHI)

Pandemien har rammet ulikt

Personer med kort utdanning og lav inntekt har blitt rammet hardere av covid-19-pandemien enn resten av befolkningen, viser en ny rapport fra Folkehelseinstituttet.

Rapporten har undersøkt testing, smitte, innleggelse, respiratorbruk og død i tidsperioden februar 2020 til mai 2021 blant ulike sosioøkonomiske grupper. Datamaterialet omfatter alle personer som er 25 år og eldre, har norsk personnummer og var bosatt i Norge 1. mars 2020.

I analysene justerer forskerne for alder, kjønn, bostedskommune og fødeland, for å kontrollere for systematiske skjevheter mellom gruppene.

Overrepresentert i påviste smittetilfelle

I hele perioden som er undersøkt har de med lavest inntekt og kortest utdanning vært overrepresentert i påviste smittetilfeller og sykehusinnleggelse – med ett unntak: De med lengst utdanning og høy inntekt var betydelig overrepresentert i mars 2020, sammenlignet med resten av befolkningen.

>> Les hele rapporten [Covid-19: personer testet, påviste smittetilfeller og relaterte innleggelse etter utdanning og inntekt på fhi.no](#).

AKTUELT - HELSEDIREKTORATET

Nye anbefalinger for utredning av ADHD

Mistanke om ADHD er den vanligste årsaken til at barn og unge henvises til psykisk helsevern. Likevel er det store forskjeller i utredningspraksis mellom ulike regioner i Norge.

Tidlig oppdagelse og god helsehjelp er derfor viktig for bedre utsikter. Dette er bakgrunnen for at det nå er utarbeidet et nytt kapittel om utredning av ADHD og andre nevrouviklingsforstyrrelser.

Helhetlig utredning

Målet med det nye kapittelet om utredning av ADHD og andre nevrouviklingsforstyrrelser er

å oppnå helhetlig utredning av god kvalitet på tvers av regioner. Nevrouviklingsforstyrrelser rammer rundt en av ti barn og unge. ADHD er den vanligste.

Bedre livskvalitet

Forskning viser at mennesker med nevrouviklingsforstyrrelser har høyere risiko enn normalbefolkningen for en rekke negative helseeffekter. En helhetlig og god utredning er et viktig bidrag for tidlig oppdagelse og riktig oppfølging.

Les hele artikkelen [Nye anbefalinger for utredning av ADHD på helsedirektoratet.no](#)

Mange kommuner prioriterer smittevern fremfor kommunalt psykisk helse- og rusarbeid

Litt over halvparten av kommunene har i ulik grad omdisponert personell til smittevernarbeid fra tjenester rettet mot voksne innen psykisk helse- og rusarbeid.

I følge Helsedirektoratet er to av tre kommuner gjort større eller mindre omdisponeringer av personell til smittevernarbeid og vaksineringsarbeid når det gjelder tilbud til barn og unge.

Stor økning av henvendelser

Mange kommuner rapporterer om en stor

økning i løpet av covid-19-pandemien av henvendelser og henvisninger for psykiske helseproblemer både for barn og unge og for voksne. Når det gjelder rusmiddelproblemer, er det flest som svarer at det ikke er endringer i omfanget, men noen kommuner melder om stor økning i antalle henvendelser og henvisninger også på dette området.

>> Les hele rapporten [Kartlegging av kommunalt psykisk helse- og rusarbeid 2021](#) på helsedirektoratet.no

Andre aktuelle saker...

Hjemmekontor og forventninger om å være tilgjengelig på fritiden: arbeidsmiljø, tanker om å slutte i jobben og helse

En ny studie fra Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) viser at [hjemmearbeid](#) er assosiert med både positive faktorer, slik som blant annet mer kontroll over beslutninger, og med utfordringer slik som for eksempel lavere tilknytning til virksomheten og intensjoner om å slutte i jobben. Mest slående var det at forventninger om å være tilgjengelig på fritiden er assosiert med en rekke potensielt negative arbeidsfaktorer.

Kontrollside for lokal bruk i koronasertifikatet

Koronasertifikatet har fått en [nasjonal kontrollside](#) (13.12.2021). Kontrollsiden kan brukes lokalt av kommuner som ønsker å gi lettelse på tiltak.

Søvnvansker øker hos unge voksne

Flere studenter og unge voksne sier at de har [søvnproblemer](#), og spesielt øker andelen som forteller at de har mye søvnvansker. Samtidig har bruken av sovemedisiner økt blant ungdom og unge voksne.

Færre private sykehjemsplasser

Kommunene overtar flere sykehjemsplasser fra private tjenesteleverandører, og i 2020 var mer enn 9 av 10 sykehjemsplasser i kommunalt eierskap. Det er de minste kommunene med under 2 000 innbyggere som har best dekning av sykehjemsplasser for de eldste i alderen 80 år og over.

Ulik medisinsk fagleg oppfølging av bebuvarar i omsorgsbustad

Ein ny rapport [viser at bebuvarar i heildøgns omsorgsbustader gjennomgåande har stort behov for medisinsk fagleg bistand og at det er ulik praksis.](#)

Livskvaliteten i Norge er skjevfordelt

Folk flest har gode liv. Men livskvaliteten i Norge er sosialt skjevfordelt. Det viser [Livskvalitetsundersøkelsen 2021](#).

Disse yrkesgruppene er mest utsatt for covid-19-smitte

[Arbeidstakere](#) i yrker med hyppig kontakt med andre, som ansatte på serveringssteder og helsepersonell, har hatt flere tilfeller av påvist covid-19 enn andre.